

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/40/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920200575
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6920200575.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletú V. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom v C. L., N. X, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky nesvojprávnej N. Q., rod. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom v C. L., N. X, zastúpenej Mestom Rimavská Sobota, ako kolíznym opatrovníkom, a otca nesvojprávneho A. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom v C. L., N. č. X, zastúpeného R. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom v C. L., S. č. X, za účasti T. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom v C. L., N. X, ako poručníčky maloletej, o nariadenie výchovného opatrenia, o odvolaní poručníčky maloletej proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 2P/37/2020-69 zo dňa 16.07.2020, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že maloletú V. I., nar. XX.XX.XXXX dočasne o d n í m a z osobnej starostlivosti poručníčky T. I., nar. XX.XX.XXXX a maloletej V. I., nar. XX.XX.XXXX n a r i a d ť u j e výchovné opatrenie spočívajúce v pobyte v zariadení zabezpečujúcom odbornú diagnostiku v trvaní šesť mesiacov, ktoré sa bude realizovať v zariadení Diagnostické centrum, so sídlom v N. N., L. č. XX.

Poručníčka maloletej T. I., nar. XX.XX.XXXX j e p o v i n n á odovzdať maloletú V. I., nar. XX.XX.XXXX do zariadenia Diagnostické centrum, so sídlom v N. N., L. č. XX.

Týmto na dobu trvania nariadeného výchovného opatrenia d o c h á d z a k zmene rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 11P/113/2018-22 zo dňa 29.04.2019 v časti výroku o povinnosti poručníčky osobne zabezpečovať výchovu maloletej.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota j e p o v i n n ý Okresnému súdu Rimavská Sobota zasielať písomné správy o priebehu výkonu nariadeného výchovného opatrenia maloletej V. I., nar. XX.XX.XXXX, a to vždy po uplynutí dvoch mesiacov výkonu výchovného opatrenia maloletej.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“ v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku; ďalej len „C.m.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie nad maloletou V. I., nar. XX.XX.XXXX nariadil výchovné opatrenie, a to zabezpečenie odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, najdlhšie na dobu šesť mesiacov v Diagnostickom centre N. N., L. č. XX (prvý výrok), Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota uložil povinnosť zasielať súdu písomné správy štvrtročne o účinnosti výchovného opatrenia od

právoplatnosti rozsudku (druhý výrok) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (tretí výrok).

1.2 Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním a právneho posúdenia veci, podľa ktorého „maloletá pochádza z neusporiadaného rodinného prostredia; obidvaja rodičia maloletej sú pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu; opatrovníčkou matky maloletej je jej sestra T., ktorá je zároveň ustanovená aj za poručníčku maloletej; opatrovníkom otca je R. Q.; súd zo správy kolízneho opatrovníka zistil, že maloletá V. I., nar. XX.XX.XXXX je žiačkou 8. ročníka Špeciálnej základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským v C. L., neplní sa pravidelne povinnú školskú dochádzku; zo strany Špeciálnej základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským C. L. evidované oznámenia o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky u maloletej V. v mesiaci september 2019 vymeškala neospravedlnene 45 hodín, v mesiaci október vymeškala 107 hodín neospravedlnene, v novembri 2019 vymeškala neospravedlnene 28 hodín neospravedlnene, v mesiaci január 2020 vymeškala 100 hodín neospravedlnene; maloletá sa opakovane dopúšťala protiprávnych konaní, bola viackrát priestupkovo riešená bolo voči nej začaté trestné stíhanie podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku a vznesené obvinenie pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona; v rodine sa vykonávajú dlhodobé opatrenia v zmysle zákona NR SR č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platných zmien a predpisov, a to za spolupráce s Centrom pre deti a rodiny Rimavská Sobota a s Centrom pre deti a rodiny M. o.z. so sídlom v L. (...); v správe o ukončení vykonávania opatrení ambulantnou formou bolo uvedené, že rodina nemala záujem riešiť zlé školskú dochádzku všetkých svojich detí a ani aktívne spolupracovať; napriek vykonávaným opatreniam sa situácia v rodine nezlepšuje; maloletá je záškoláčka, hygiena a poriadok v domácnosti, ako aj v okolí sú na veľmi nízkej úrovni, náhradná matka nedodržiava termíny vyšetrení u detského pediatra a u odborných lekárov a maloletá sa opakovane dopúšťa priestupkovej, resp. trestnej činnosti; náhradná matka T. I. neberie spolupracujúce subjekty a verejné inštitúcie vážne a je nezodpovedná; vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že priaznivý vývoj maloletej je v rodinnom prostredí vážne ohrozený a je potrebné v záujme ďalšieho riešenia situácie v rodine maloletej zistiť príčiny, pre ktoré maloletá zanedbáva povinnú školskú dochádzku a dopúšťa sa trestnej činnosti; súd preto v uložil maloletej výchovné opatrenie a to pobyt v zariadení plniacom úlohu odbornej diagnostiky na dobu šesť mesiacov“; na základe uvedeného súd prvej inštancie návrhu na nariadenie výchovného opatrenia maloletej vyhovel.

1.3 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 37 ods. 1, 2, 3 písm. a/, 4, 5 a 6 Zákona o rodine; o trovách konania rozhodol podľa § 52 C.m.p.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov účastníkov konania v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 a 2 C.m.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala poručníčka maloletej včas odvolanie zo dňa 06.08.2020 (č.l. 76 spisu). Rozsudok napadla v celom rozsahu. Odvolanie obsahovo odôvodnila porušením práva na spravodlivý proces nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.), nevykonaním navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ C.s.p.), nesprávnymi skutkovými zisteniami z vykonaných dôkazov (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a nesprávne zisteným skutkovým stavom (§ 365 ods. 1 písm. g/ C.s.p.); nesúhlasila s napadnutým rozsudkom, ktorým súd prvej inštancie nariadil výchovné opatrenie nad maloletou; vyjadrila názor, že súd prvej inštancie vydal svoje rozhodnutie na základe nepravdivých a vymyslených údajov zo strany kurately; o maloletú sa stará podľa svojich možností a schopností; argumentovala, že maloletá je stále s ňou a nepohne sa od nej ani na krok; umiestnením do zariadenia by maloletá veľmi trpela; je pravda, že maloletá občas vynechala školu, avšak toto sa už nebude opakovať, lebo sa teraz veľmi vyľakala; za nepravdivé označila tvrdenie o vedení trestného stíhania voči jej osobe s tým, že pokiaľ jej nebola preukázaná vina, nie je dôvod, aby jej bola maloletá odňatá; poukázala na to, že biologický otec maloletej nie je na neznámom mieste, býva s nimi v spoločnej domácnosti a stará sa o všetky deti; zdôraznila, že nikdy nebolo ohrozené zdravie ani život maloletej, naopak, aj keď po materiálnej stránke možno nemá to, čo majú iné deti z bohatých rodín, avšak maloletá má pri nej lásku a obetavú osobnú starostlivosť; maloletá má v ich rodine vytvorené všetky podmienky potrebné na to, aby sa mohla vyvíjať správnym smerom a v prípade jej umiestnenia do zariadenia mimo svojho domova by nesmierne trpela a veľmi by jej to ublížilo; na základe uvedeného navrhla zmenu napadnutého rozsudku v zmysle zamietnutia návrhu na nariadenie výchovného opatrenia v celom rozsahu z dôvodu jeho nedôvodnosti.

2.2 Kolízny opatrovník vo vyjadrení zo dňa 02.09.2020 (č.l. 91-92 spisu) k odvolaniu poručníčka zopakoval svoju argumentáciu produkovanú v priebehu konania, pričom v tomto smere zdôraznil, že rodičia maloletej boli pozbavení spôsobilosti na právne úkony, maloletej bol ustanovený poručník v osobe jej sestry T. I.; maloletá, rodičia a poručníčka spolu s ďalšími maloletými deťmi žijú v spoločnej domácnosti; poručníčka nepredstavuje pre maloletú ako sestra autoritu a spoločne sa dopúšťajú trestnej činnosti; maloletá je žiačkou špeciálnej školy s vyučovacím jazykom maďarským v C. L., keď na vzdelávacom procese sa nezúčastňuje pravidelne a má množstvo vymeškaných neospravedlnených hodín; maloletá sa opakovane dopustila priestupkovej činnosti ako aj trestnej činnosti; v rodine sa dlhodobo vykonávajú opatrenia sociálnej kurately; od apríla 2020 eviduje viacero podnetov poukazujúcich na zhoršenú kvalitu starostlivosti o maloletú a jej súrodencov; neodkladným opatrením č.k. 11PPOm/1/2020-13 zo dňa 06.05.2020 boli traja maloletí súrodenci maloletej dočasne zverení do starostlivosti Centra pre deti a rodiny v Rimavskej Sobote, keď na odvolanie T. I. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 15CoPom/2/2020-51 zo dňa 11.08.2020 nariadenie neodkladného opatrenia potvrdil; napadnutým rozsudkom bolo maloletej nariadené výchovné opatrenie spočívajúce v zabezpečení odbornej diagnostiky v príslušnom zariadení, do ktorého doposiaľ nenastúpila; kolízny opatrovník zotrval na svojom stanovisku podľa odôvodnenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a súčasne navrhol, aby uložil poručníčke maloletej povinnosť odovzdať maloletú do určeného zariadenia na výkon nariadeného výchovného opatrenia.

2.3 Matka vo vyjadrení zo dňa 24.09.2020 (č.l. 99 spisu) prostredníctvom svojho opatrovníka uviedla, že s podaným odvolaním poručníčky maloletej nesúhlasí a súhlasí s vyjadrením kolízneho opatrovníka.

2.4 Otec sa k odvolaniu poručníčky nevyjadril.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p.).

3.1 V prejednávanej veci nevykonal odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutočným stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p. preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. po zohľadnení, že podľa § 65 C.m.p. nie je viazaný rozsahom odvolania a podľa § 66 C.m.p. nie je viazaný odvolacími dôvodmi a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o určení výživného (druhý výrok) podľa § 388 C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

4.2 Podľa § 388 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

4.3.1 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky poručníčky ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a udáva, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie vo vzťahu k splneniu podmienok na nariadenie výchovného opatrenia nad maloletou; k zmene napadnutého rozsudku pristúpil odvolací súd len za účelom presnejšej formulácie výroku rozsudku a uloženia povinnosti poručníčke odovzdať maloletú do starostlivosti diagnostického centra za účelom zabezpečenia vykonateľnosti rozsudku; odvolací súd nezistil dôvody na odlišné rozhodnutie vo veci a stotožňuje sa so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci sú splnené podmienky na odňatie maloletej zo starostlivosti poručníčky a nariadenie výchovného opatrenia nad maloletou spočívajúce v zabezpečení odbornej diagnostiky v príslušnom zariadení na dobu šesť mesiacov (§ 37 ods. 3 písm. a/ Zákona o rodine) podľa napadnutého rozsudku; odvolacie námietky poručníčky ani ostatný obsah spisu neboli podkladom pre privedenie zmeny napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, nakoľko ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci výchovného opatrenia nad maloletou; odvolací súd nezistil ani žiadne vady konania pred súdom prvej inštancie, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 C.m.p.).

4.3.2 V zmysle § 37 ods. písm. a) Zákona o rodine možno maloleté dieťa odňať zo starostlivosti poručníka, ktorý sa o neho osobne stará a nariadiť maloleťmu dieťaťu pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky (najdlhšie na dobu šesť mesiacov) v prípade, ak (1) je to potrebné v záujme maloleťého dieťaťa a (2) doterajšie výchovné opatrenia uložené podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine nevedli k náprave; v prejednávanej veci zo zisteného skutočného stavu veci vyplynulo, že obidvaja rodičia maloletej boli pozbavení spôsobilosti na právne úkony, maloletej bol rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 11P/113/2018-22 zo dňa 29.04.2019 ustanovený poručník v osobe jej staršej sestry, ktorá podľa rozsudku osobne zabezpečuje výchovu maloletej, pričom všetci žijú v spoločnej domácnosti; maloletá dlhodobo zanedbáva vzdelávanie v špeciálnej základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským, kde má v období od apríla 2019 do februára 2020 veľký počet (451) neospravedlnených vyučovacích hodín (maloletá ukončila povinnú školskú dochádzku dňa 31.08.2020); maloletá sa opakovane dopúšťa páchania priestupkov a v období od septembra 2019 do januára 2020 jej bolo vznesených šesť obvinení a vedú sa proti nej trestné stíhania pre opakujúce sa prečiny krádeže v obchodoch, pričom v máji 2020 bola na maloletá podaná aj obžaloba na súd; v decembri 2019 bol na maloletú podaný návrh na vzatie do väzby, pričom zo zadržania bola prepustená na základe nahradenia väzby sľubom maloletej ako obvinenej so súčasným uložením primeraných obmedzení (vrátane zákazu vstupu do obchodných domov v Rimavskej Sobote); v rámci výsluchu pred rozhodnutím o návrhu na vzatie do väzby maloletá do zápisnice zo dňa 13.12.2019 uviedla, že na krádeže je navádzaná príslušníkmi rodiny (otec a stará mama); pre neuspokojivé pomery v rodine maloletej (najmä záškoláctvo) boli jej maloleťi súrodenci neodkladným opatrením zo dňa 06.05.2020 zverení do starostlivosti centra pre deti a rodiny; rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 2P/4/2020-73 zo dňa 16.07.2020 bolo maloletej a poručníčke udelené napomenutie kvôli protiprávnemu konaniu a zanedbávaniu školskej dochádzky, resp. zanedbávaním dohliadania nad správaním maloletej a súčasne bol nad maloletou nariadený dohľad na obdobie jedného roka, pričom uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.08.2020; predchádzajúce opatrenia nevedli k náprave, keď sociálne poradenstvo za účelom riešenia nedodržavania školskej dochádzky nariadené príslušným úradom práce realizované príslušným centrom pre deti a rodiny v období od septembra 2019 do marca 2020 bolo ukončené z dôvodu nezájumu rodiny na riešení uvedeného problému; na základe uvedeného dospel aj odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo správnych skutkových zistení a dospel k správnejmu záveru splnení podmienok na nariadenie výchovného opatrenia nad maloletou; odvolacia argumentácia poručníčky, že súd prvej inštancie rozhodol na základe „nepravdivých a vymyslených údajov“ je teda nedôvodná a vykonané dokazovanie bolo postačujúce pre nariadenie výchovného opatrenia nad maloletou; tvrdenia poručníčky v odvolaní o vhodnom výchovnom prostredí pre maloletú v rodine sú preto v rozpore so zisteným skutočným stavom veci; aj podľa odvolacieho súdu je potrebné v diagnostickom centre zistiť príčiny negatívneho správania sa maloletej a pokúsiť sa nastaviť ju v živote správnym smerom; na základe uvedeného odvolací súd podľa § 37 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine rozhodol o odňatí maloletej z osobnej starostlivosti poručníčky a nariadiť maloletej výchovné opatrenie spočívajúce v pobyte v zariadení zabezpečujúcom odbornú diagnostiku v trvaní šesť mesiacov; odvolací súd uložil povinnosť poručníčke odovzdať maloletú do určeného zariadenia za účelom výkonu výchovného opatrenia a pre účely zamedzenia duplicity rozhodnutí o osobnej starostlivosti o maloletú po dobu trvania výchovného opatrenia rozhodol, že dochádza k zmene rozsudku o ustanovení poručníčky maloletej v časti výroku o povinnosti poručníčky osobne zabezpečovať výchovu maloletej; v súlade s ustanovením § 37 ods. 7 Zákona o rodine uložil odvolací súd príslušnému úradu práce povinnosť v stanovených intervaloch zasielať súdu prvej inštancie písomné správy o priebehu výkonu nariadeného výchovného opatrenia maloletej za účelom vytvorenia podmienok na hodnotenie účinnosti výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine; na základe uvedeného odvolací súd výrok napadnutého rozsudku zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

5. Podstatné vyjadrenia účastníkov konania prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p. a § 2 ods. 1 a 2 C.m.p.).

5.1 V prejednávanej veci odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia účastníkov, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia účastníkov konania uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p. a § 2 ods. 1 a 2 C.m.p.).

6.1 Poručníčka podané odvolanie odôvodnila porušením práva na spravodlivý proces nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.), nevykonaním navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ C.s.p.), nesprávnymi skutkovými zisteniami z vykonaných dôkazov (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a nesprávne zisteným skutkovým stavom (§ 365 ods. 1 písm. g/ C.s.p.); nakoľko súd prvej inštancie dospel k záveru o splnení podmienok na nariadenie výchovného opatrenia nad maloletou na základe riadne zisteného skutočného stavu veci, ktorý správne právne posúdil, nepovažoval odvolací súd odvolacie námietky poručníčky za dôvodné (body 4.3.1 a 4.3.2 odôvodnenia).

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

8. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p., podľa ktorého, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie v spojení s § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 C.m.p., o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh; podľa § 58 C.m.p., o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nakoľko v prejednávanej veci nejde o konanie podľa § 53 C.m.p. a odvolací súd nezistil okolnosti pre priznanie náhrady trov odvolacieho konania (§ 55 C.m.p.), o trovách konania (trovy konania na súde prvej inštancie a trovy odvolacieho konania) rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu alebo

rozhodnutia o návrat maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní (§ 370 ods. 1 a 2 C.m.p.), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 C.m.p.); súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.); výkon dobrovoľne nesplnenej povinnosti uloženej neodkladným opatrením nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 ods. 3 C.m.p.); ak po nariadení výkonu rozhodnutia povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.).